ב"ש אומרים אף המקפה של גריםין ושל פול

מפני שהיא סולדת לאחוריה בעי רמי בר

מי אמרינן משום דאית בהו רירי והני לית

בהו רירי או דלמא משום דסמיכין הוא והכא

הא סמיכין אמר רבא ת"ש 🌣 חלב המת

שהוא שלם והתיכו ממא היה מפורד והתיכו

מהור ואי סלקא דעתך אין נצוק לאוכלין

שלם והתיכו נמי ליטהר א"ר זירא אנא ומר

בריה דרבינא תרגימנא הכא במאי עסקינן

כגון דבהדי דמרתה ליה סליק עמודא דנורא

לפומיה דמנא וקרש דאיתיה כולא גבי הדדי

א"ל רבינא לרב אשי ת"ש ב"ש אומרים אף

המקפה של גריסין ושל פול מפני שהן סולדין

לאחוריהן מידי איריא התם משום דסמיכין

הכא משום רירי: ועל מלא תרווד רקב:

וכמה שיעורו חזקיה אמר מלא פיסת היד

חמא יש נצוק לאוכלין או אאין נצוק לאוכלי

נער חולין פו: מש"ש על

הגליוו ובתום' שם ד"ה תנוז.

ג) [תוספתא אהלות פ"ב].

נוסחת הריב"ן

אז מחפה של פוליו שלמות

שסולדת לאחוריה: ב] והוי טמא: ג] מלמעלה: ד] של

מת שהוא שלם ויש: הז שמיה

מיבור: ו] הוה: ז] והניחו במקום: ח] מללי: ט] לא

לכאו ולא: יו לי מי אמרינו

הגהות הב"ח

(ל) רש"י ד"ה יש נלוק וכו' מדרון מלמעלה: (ב) ר"ה ת"ש חלב של מת

שהוא שלם והתיכו טמא יש נו כזית שלם

יהתיכו במחבת: (ג) ד"ה

י. (ה) ד"ה מידי איריא וכו'

כגון עדשים כיון דסמוכות כנ"ל ותיבות מי אמרינן

נמחק:

כל"ל ומיבת דהכח

והא מתניתיו אנא

כ] דסמיכין: ל] אצבעותיו:

נר מצוה

בב א מיי פ"ז מהלכות טומאת אוכלין הלי :7

ד: בג ב מיי׳ פ״ד מהלי טומאת מת הלכה ו: בר ג מיי׳ שם פ״ב הל׳ יא ופ"ג שם הלכה ח ה טו ופ"ז מהלי נזירות הלכה ב:

פי' הרא"ש

מחברן : מפני שהיא סולדת לאחוריה. המערה אותו . מכלי אל כלי לאחר שפסק . הקלוח העמוד סולד וכווץ מפני שהוא עב: יש נצוק . בעי הני טעמא מאי משום דאית בהו רירי כלומר שהם סולדים לאחוריהם או דלמא משום דסמיכי ואה"נ אוכלים אבל לב"ש ואה נאוכלים אבל לב לא קא מיבעיא ליה משום דמפרשי טעמייהו בהדיא מפני שהיא סולדת לאחוריה אבל לרבנן מיבעיא ליה אי טעמא משום רירא ופליגי בהא דרבנן בעי רירא טובא כדבש הזיפים וב״ש אמרי אף מקפה של גריסיז דלית בה רירי כולי האי או דלמא טעמא דרבנן משום . דסמיכי ולאו משום רירי: ת״ש כזית חלב מן המת והתיכו טמא. פי' המחהו כמו חלב מהותר טמא אם נשאר בו כזית: היה מפורר פירורין מן חלב המת והתיכז טהור כדמסיים בתוספתא דאהלות פ״ד מפני שחיבורי אדם אינו חבור. וקודם שהתיכו לא . היה מטמא הנוגע במקצתו י או אפילו הנוגע בכולו למאן דלית ליה נוגע וחוזר ונוגע הלכך כי התיכו ייי היי וחברו בידי אדם לא יטמא ואף על גב דדרשינז , רביעית דם הבא מב׳ מתינ טמא למאן דאית ליה [יש אם למקרא] וכן ב׳ חצאי זיתים מב׳ מתים במס׳ אהלות י״ל היינו לענין . אהל טמא אבל במגע לא מטמא והא דאמר ברפ״ב דאהלות הנוגע בב׳ חצאי נבלה טמא י"ל דמיירי כגון שיש בשר מרודד המחברן . חד ובכה"ג משני פ' העור והרוטב: ואי ס"ד איז ניצוק לאוכלין כזית שלם והתיכו נמי ליטהר. דכשנתן כזית שלם על האור א"א שלא נפרדה טפה א' ממקום חבורה מחמת הרתיחה וכשחזרה עליו לא הוי חיבור אם אין ניצוק חיבור לאוכלים: הב"ע כגון דבהדי דקא מרתח סליק עמודא לפומא דמנא וקרש דאיתיה לכוליה בהדי הדדי. כשנתנו על האש והרתיח עלה כזית לפומא דמנא בבת אחת וקרש שם בבוג אוווג וקוש שם דהשתא איתיה כוליה בהדי הדדי ולא נפרד ממנו⁽) כלומר אבל אם לא קרש כלוכוו אבל אם לא קוש אלא חזר ונפל למקומו אינו נופל יחד אלא דרך נצוק דאין כח האש מסייעתו ליפול כמו שמעלהו וכי סליק סליק בבת אחת וכי נפיל נפיל

האוכל להיות יחד: רש נצוק לאובלין. כגון המחה שומן ועירהו לתוך אוכלין טמאים ולרבנן קמיבעיא ליה מי אמרי׳ אינון משום דאית בהו רירי פירוש דבש הזיפים והלפיחית אמרו חכמים דהוו חיבור משום דאית בהו רירי כלומר שהן סולדים לאחוריהם ואע"ג דפליגי אמקפה של גריסין דאית להו רירי לא² חשיב לת"ק וב"ש סברי אע"ג דלית להו כולי האי רירי חשיבי לחבר העליון לתחתון ושאר אוכלין לית בהו רירי והלכך לא שייך בהו נצוק או דלמא טעמא דת"ק משום דסמיכין משום שהם עבים ושאר אוכלים נמי סמיכין אבל לב"ש לא קא מיבעיא ליה דמדקאמר מפני שהן סולדין לאחוריהן אם כן טעמייהו משום רירי: ת"ע חדב המת שהוא שלם. פי׳ כזית שלם והתיכו טמא התיכו כמו חיתכו: שהמחהו באור טמא כדמעיקרא דמעיקרא היה בו כזית שלם ועדיין ישנו כולו ביחד כדמפרש בסמוך או משום דנלוק הוי חיבור הלכך אפילו כי התיכו גן אפי׳ שאס א לא היה מחובר ביחד [חלח] ע"י נצוק וחי משום שלא נפרד מעולם זה מזה כדמפרש בשינוייא: היה מפורר. פירורין של חלב המת שלא היה מעיקרא זית שלם אע"ג דהתיכן באור ונעשה הכל חתיכה אחת טהור כדמסיים בתוספ׳ דאהלות פרק רביעי מפני שחיבור אדם אינו

עב [ואית] ביה רירי והם מחברים

בית שמאי אומרים אף מקפה של גריםין. שנכתשוי בריחים של

אוכל והוי חיבור: מפני שהיא סולדת לאחוריה. ב] כשנהפך התבשיל של

מקפה ופוסק מלשפוך העמוד סולד וחוזר לאחוריו מתוך שהתבשיל

גרוסות: ושל פול. שלמים ועושה מהם תבשיל כמו כן חשיב

מחובר יחד ולא היה מטמא הנוגע במקלת [או] אפילו הנוגע בכולו למאן דלית ליה נוגע וחוזר ונוגע לכך כי התיכו נמי לא חשיב זית שלם כיון שחיבור זה בא ע"י אדם ואע"ג דרביעית דם הבאה משני מתים מטמא למאן דאית ליה ויש אם למקרא דכתיב על כל נפשות מתן (סנהדרין דף ד.) וכן שני חלאי זיתים משני מתים דטמא במס' אהלות (במוספתא פ"ד) י"ל דהיינו דוקא לענין אהל לפי שראוי להאהיל על שני החלאין יחד אבל בנגיעה לא מטמא והא דאמרי׳ בפ׳ [שלישי] דאהלות [מ"ג] הנוגע בשני חלאי זיתים מן הנבלה טמא י"ל דהתם מיירי שיש בשר מרודד ביניהן המחברם יחד וכי האי גוונא משני בפרק העור והרוטב (חולין דף קכד:) וא"ת תפשוט מהכא דחיבורי אדם אינו חיבור וי"ל היינו דוקא בטומאת מת שהטומאה באה ממנו לנרפו לכזית לטמא אחרים ואפשר להיות שכן הקבלה אבל לצרף האוכלין לקבל טומאה בכביצה מעלמא התם חיבור אדם הוי חיבור כי הך דכל האוכלין מצטרפין לכבילה: ואי מ"ד אין נצוק לאוכלין שלם והתיכו נמי לימהר. כזית פחלב כשנותנין על האש א"א שלא נפרדה טפה אחת ממקום חיבורה

מחמת ההתכה אי נלוק אין חיבור דאי אפשר שאותה טפה אינה מחוברת לשאר החלב ע"י נלוק דאי לא חשיב חיבור הרי נפרדה הטפה ואין כאן מית: כגרן בהדי דמרתח ליה סליק עמוד לפומיה דמנא וקירש דאיתיה כוליה גבי הדדי. כשנתן ע"ג האש והרתים עלה

מיד דלמא כלפי פיסת יד הוא דקאמר כוותיה דחוקיה וחוקיה כר"מ: כזית לפומא דמנא בבת אחת מכח האש וקירש דהשתא איתיה כוליה גבי הדדי ול"ל דקירש אפומא דמנא דאילו לא קרש אלא חזר ונפל למקומו אין נופל יחד אלא דרך נלוק שאין כח האש מסייע ליפול כמו שמעלהו וכי סליק סליק בבת אחת וכי נפיל נפיל דרך נלוק: **ת"ש אף** שקפה של גריסין ושל פול מפני ד^ו (שידים) [שהן] סולדים לאחוריהם. [אלמא] טעמא דשמאים משום רירי הכי נמי מסתברא טעמא דת"ק משום רירי אלא דת"ק בעי רירי טובא ותפשוט דלשאר אוכלין דאין להם רירי אין נלוק: בליך" איריא התם משום דםמיבי. דבש של זיפים ולפיחית דהוי חיבור לרבנן היינו משום דסמיכי ולא משום רירי ובהא פליגי דבית

> יין בבין החוד בדבר בדר. שמאי אומרים אף מקפה של גריסין ושל פול מפני שהם סולדים לאחוריהן. אלמא טעמא דבית שמאי משום רירי הוא שע״ הריר נמשך העמוד לאחוריו כשנפסק וכי היכי דטעמא דשמאי משום רירי הוא טעמא דת״ק [נמי] משום רירי אלא דלת״ק בעי רירי טפי. מידי איריא התם משום דסמיכי הכא משום רירי טעמא דת״ק לאו משום רירי הוא אלא משום דסמיכי ליה לאוכלין ושמאי סבר דאפילו לא סמיכי הריר מחברן. מלא פסת היד מסוף אצבעיים עד הזרוע דהיינו מלא פס היד: מעיקר

בש"א אף נלוק מקפה של גריסין. פולין שנכתשו במכתש ונחלקו לשנים: [ושל פול]. אשל פולין שלמות: סולדם לאחוריה. שבשעה שמריקין אותו מכלי אל כלי ופוסק את הנלוק חוזר ראש הנלוק ועולה לו למעלה כלפי אחוריו וכחוזר ונוגע לעליונים דמי שוהוו טמאין: יש נלוק לאוכלין.

היה מריק מקפה של עדשים או של אפונים במקום מדרון (א) יו למעלה ונטמאו תחתונים בשעת שפיכה מי הויין העליונים טמאין או לא. גבי דבש הזיפים ולפיחית מ"ט אית בהו נלוק משום דאית בהו רירי דסולדות והני אוכלין לית בהו רירי והויין עליונים טהורים או דלמא גבי זיפים ולפיחית מ"ט נלוק שלהן טמא משום דסמיכין שהן עבים והני נמי סמיכין וליהוי נלוק שלהן טמא: מ"ש חלב של מת (כ) דוטמא. ויש בו כזית והתיכו במחבת אע"פ שנתגלגל במחבת לא נעשה מפורד וטמא: היה מפורד. אותו כזית מן המת והתיכו אע"פ שנתחבר ביחד טהור כיון דה"ל מפורד מעיקרא פרחה מיניה טומאה והאי דהדר חברו ביחד לא הוי חיבור דחיבור בידי אדם לא סוהוי חיבור: ואי ס"ד אין כלוק לאוכלין. כי (ג) יוהוא שלם והתיכו במחבת נמי ליטהר דכיון דמגלגל ליה מזוית זו לזוית זו נפרד זה מזה ולא הוי ביה כזית במכונס אי נמי לכשהתיכו והריקו מכלי אל כלי ליהוי כמפורד וליטהר. אלא לאו ש"מ דיש נצוק וחיבור הוא: א"ר זירא. לעולם אימא לך אין נצוק לאוכלין והא מתני׳ (ד) דהכא אנא ומר בריה דרבינא תרגמינא דהכא

הגהות הגר"א מעיקר. ל"ל [**א**] גם' מעיקר. ל"ל מקשרי (וכמ"ש לקמן ממאי דהאי מקשרי כו'. אבל בתוספתא דאהלות אבל בתוספתא דאהלות ובכלים ב"מ פ"ז איתא במאי עסקינן כגון שלא הורק מכלי אל כלי ומעולם לא נענעו בכלי כלל: מעיקר): [ב] שם אמרי מלא פיסת כו'. נ"ב ול"ע בתוספתא דכלים פ"ג דבהדי דמרתה ליה. שהתיכו במחבת יו במקום אחד ולא נענעו כלל וההוא דב"מ דקתני גבי מכתב חלב לבהדי דקא מהתך ליה סלק עמודא למשמע שם " שיעורייהו): [ו [1] מז״מ (מיקו) התוס' דל"ג לה): התוס' דל"ג לה):

הגהות מהר"ב רנשבורג

דלא שוו

(וכמ"ם

א] רש"י ד"ה דבהדי וכו׳ לפומיה דמנא ולא מגיע תיבת מגיע נמחק ונ"ב מנלי. א"מ: ב] תור"ה ב"ש וכו' מפני שהיא סולדת לאחוריה כשנהפך קומת כשנהפך נמחק ונ"ב כשנשפך כצ"ל: ג] ד"ה מ"ש וכו' הלכך אפילו כי ת ש זכן האכן מפים כי התיכו אפילו נמחק אפילו בתרא ונ"ב א"א: ד] ד"ה ת"ש אף וכו׳ ושל פול מפני סולדים שידים סולדים נמחקו ונ"ב שידוע שסולדים. א"מ:

הגהות התוספות ל"ל פולין שנכחשו.
ל"ל רירי הני רירי לא. 2. ל"ל פי" כזית שלם וחיתכו ממא. חתכו כמו התיכו. (והיינו שכן היה גירסת החום' בגמ' "וחיתכו"). יאמוס בגת וחימבו). 4. תיבות אפילו שאם נמחק, וצ"ל אי אפשר שלא. 5. הגירסא משובשת בחסר ויתר וחילוף וכל"ל, פיי משום דכזית חלב כשנותנין על האש אי אפשר שלא

איזהו

למישאל: סרווד. כף: מלא פיסס יד. בלא שאלבעות: מלא הפניו.

בהדי אלבעותיו: וממאי דהאי קשרי אלבעותיו ולמעלה. דקאמר כלפי

ראש אלבעותיו קאמר ומשום הכי מותבת מיניה לחזקיה דלמא למטה

נפרדה טפה אחת ממקום חיבורה מחמת ההתכה, ואי לא חשיב חיבור הרי נפרדה הטיפה ואין כאן כזים. אלא ודאי נלוק חיבור ואי אפשר שאותה טיפה אינה מחוברת לשאר החלב ע"י ניצוק. 6. צ"ל דבית שמאי. 7. בק"א הגירסא רב שמואל. 8. ג"ל למטה

רבי יוחנז אמר ימלא חפניו ייתנז יימלא תרווד רקב שאמרו ישנן ואו מעיקר אצבעות ולמעלה דברי ר"מ וחכ"א מלא חפניו בשלמא ר' יוחנו הוא דאמר כרבגן אלא חזקיה כמאן לא כר"מ ולא כרבנן אמרי בו מלא פיסת היד ומלא קשרי אצבעותיו למעלה חד שיעורא הוא אמר ליה רב שימי בר אדא לרב פפא ממאי דהאי מקשרי אצבעותיו ולמעלה לראש דלמא למטה מדידיה דהוה לי' מלא פיסת היד [4] תיקו:

חיבור וקודם שהתיכו לא היה כזית דנורא לפומיה דמנא ולא או סו[מגיע] לא להכא ולא להכא ולא הוי נצוק כלל דכוליה הוה בהדי הדדי וקרש במקומו ולא נתפזר שו לכאן ולא לכאן משום הכי טמא: מ"ש בש"א אף מקפה של גריסין. אלמא דיש נצוק לאוכלין: מידי איריא. כלומר לעולם אימא לך אין נצוק והכי הוא דקא מיבעיא שליה מי אמרי׳ דגבי שאר אוכלין כגון עדשים (ס) מ(מי אמרינן) כיון דסמוכות כגון מקפה של גריסין הוי חיבור או דלמא התם לא הוה טעמא אלא משום דאית ליה רירי במקפה של גריסין אבל בשאר אוכלין דלית בהו רירי לא הוה נצוק: לישנא אחרינא מ"ש ב"ש אומרים כו' מפני שהן סולדין לאחוריהן. אלמא דלא הוה טעמא דנלוק אלא משום דאית ביה רירי וגבי שאר אוכלין הואיל דלית בהו רירי לא הוי נצוק מידי איריא לעולם אימא לך יש נצוק לאוכלין וכי קא מיבעיא לן אליבא דרבנן והכי קמיבעיא לן טעמייהו דרבנן דאמרי דהוי נצוק גבי דבש הזיפים טעמא משום דסמיכין והלכך כל אוכלין דסמיכין כגון עדשים אים להו נלוק אבל אליבא דב"ש לא מיבעיא לן דאינהו לא אמרי דהוי נצוק אלא משום רירי ואילו שאר אוכלין דלית להו רירי לא איצטריך לן

שמאי סברי אף כי לא סמיכי הוי חיבור כיון דאיכא רירי כגון מקפה של גריסין ולח״ק רירי לא מעלה ולא מוריד: בודא פיסת יד. מתחילת פיסוק האנצעות עד הזרוע: רשבן מעיקר אצבעות ולמעלה. עד ראשי האנצעות: חד שיעורא הוא. כך מחזיק באנצעות כמו בפיסת ידו: אמר דיה רב שיפיד. שנוייא הוא ממאי דהאי מקישרי אנבעותיו ולמעלה היינו לראשי אנבעותיו דפרכת מינה דלמא למטה® דקרי עיקר אלבטות מקום שמחוברין לה ליד ולמעלה דקאמר היינו ללד הגוף עד פרק הזרוע דהיינו ממש פיסת יד לא גרסיי תיקו: